

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2219/2021
07.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула, Бранке Дражић, Данијеле Николић и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душко Пјевач, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат из ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, кога заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, ради исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1214/21 од 18.03.2021. године, у седници већа одржаној 07.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1214/21 од 18.03.2021. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1214/21 од 18.03.2021. године и пресуда Основног суда у Панчеву П1 447/19 од 07.12.2020. године, у ставу другом, четвртном и петом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се обавезе тужени ЈКП „Хигијена“ Панчево, да му за период 01.10.2016. до 01.09.2019. године, исплати: на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова исхране у току рада укупан износ од 41.348,86 динара, и то: - за месец октобар 2016. године износ од 1226,75 динара са законском затезном каматом од 11.11.2016. године, па до коначне исплате; - за месец новембар 2016. године износ од 382,36 динара са законском затезном каматом од 10.12.2016. године, па до коначне исплате; - за месец децембар 2016. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 11.01.2017. године, па до коначне исплате; - за месец јануар 2017. године износ од 1.274,54 динара са законском затезном каматом од 11.02.2017. године, па до коначне исплате; - за месец фебруар 2017. године износ од 946,35 динара са законском затезном каматом од 11.03.2017. године, па до коначне исплате; - за месец март 2017. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 11.04.2017. године, па до коначне исплате; - за месец април 2017. године износ од 998,93 динара са законском затезном каматом од 11.05.2017. године, па до коначне исплате; - за месец мај 2017. године износ од 1.440,10 динара са законском затезном каматом од 11.06.2017. године, па до коначне исплате; - за месец јун 2017. године износ од 1.274,54 динара са законском затезном каматом од 11.07.2017. године, па

до коначне исплате; - за месец јул 2017. године износ од 1.226,75 динара са законском затезном каматом од 11.08.2017. године, па до коначне исплате; - за месец август 2017. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 09.09.2017. године, па до коначне исплате; - за месец септембар 2017. године износ од 350,50 динара са законском затезном каматом од 11.10.2017. године, па до коначне исплате; - за месец октобар 2017. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 11.11.2017. године, па до коначне исплате; - за месец новембар 2017. године износ од 1.274,54 динара са законском затезном каматом од 09.12.2017. године, па до коначне исплате; - за месец децембар 2017. године износ од 1.226,75 динара са законском затезном каматом од 11.01.2018. године, па до коначне исплате; - за месец јануар 2018. године износ од 617,18 динара са законском затезном каматом од 10.02.2018. године, па до коначне исплате; - за месец фебруар 2018. године износ од 893,78 динара са законском затезном каматом од 09.03.2018. године, па до коначне исплате; - за месец март 2018. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 06.04.2018. године, па до коначне исплате; - за месец април 2018. године износ од 1.168,34 динара са законском затезном каматом од 05.05.2018. године, па до коначне исплате; - за месец мај 2018. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 09.06.2018. године, па до коначне исплате; - за месец јун 2018. године износ од 1.226,75 динара са законском затезном каматом од 11.07.2018. године, па до коначне исплате; - за месец јул 2018. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 11.08.2018. године, па до коначне исплате; - за месец август 2018. године износ од 205,73 динара са законском затезном каматом од 11.09.2018. године, па до коначне исплате; - за месец септембар 2018. године износ од 525,75 динара са законском затезном каматом од 11.10.2018. године, па до коначне исплате; - за месец октобар 2018. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 10.11.2018. године, па до коначне исплате; - за месец новембар 2018. године износ од 1.338,27 динара са законском затезном каматом од 11.12.2017. године, па до коначне исплате; - за месец децембар 2018. године износ од 1.226,75 динара са законском затезном каматом од 11.01.2019. године, па до коначне исплате; - за месец јануар 2019. године износ од 1.371,52 динара са законском затезном каматом од 09.02.2019. године, па до коначне исплате; - за месец фебруар 2019. године износ од 998,93 динара са законском затезном каматом од 09.03.2019. године, па до коначне исплате; - за месец март 2019. године износ од 1.226,75 динара са законском затезном каматом од 11.04.2019. године, па до коначне исплате; - за месец април 2018. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 11.05.2019. године, па до коначне исплате; - за месец мај 2019. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 11.06.2019. године, па до коначне исплате; - за месец јун 2019. године износ од 1.051,50 динара са законском затезном каматом од 11.07.2019. године, па до коначне исплате; - за месец јул 2019. године износ од 1.577,25 динара са законском затезном каматом од 10.08.2019. године, па до коначне исплате; - за месец август 2019. године износ од 1.402,00 динара са законском затезном каматом од 11.09.2019. године, па до коначне исплате; и на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора укупан износ од 83.676,30 динара и то: - за месец октобар 2016. године износ од 2.152,15 динара са законском затезном каматом од 11.11.2016. године, па до коначне исплате; - за месец новембар 2016. године износ од 2.152,15 динара са законском затезном каматом од 10.12.2016. године, па до коначне исплате; - за месец децембар 2016. године износ од 2.152,15 динара са законском затезном каматом од 11.01.2017. године, па до коначне исплате; - за месец јануар 2017. године износ од 2.261,78 динара са законском затезном каматом од

износе за тужиоца уплати припадајуће доприносе за пензијско, инвалидско, здравствено осигурање као и доприносе за случај незапослености и да му накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 256.939,16 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 447/19 од 07.12.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је поступање по преиначеном тужбеном захтеву тужиоца од 20.11.2020. године. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу за период од 01.10.2016. до 01.09.2019. године исплати и то: на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова за топли оброк укупан износ од 41.348,86 динара и на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора укупан износ од 83.676,30 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки појединачни износ како је наведено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужиоца у делу за законску затезну камату преко досуђених а до тражених износа. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на досуђене месечне износе накнаде трошкова топлог obroка и регреса, као основицу, обрачуна и уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања Републичком фонду ПИО, доприносе за незапосленост код надлежне Националне службе за запошљавање, доприносе за здравствено осигурање код Републичког фонда за здравствено осигурање у висини према Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање на дан уплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 70.344,16 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1214/21 од 18.03.2021. године, потврђена је првостепена пресуда у ставу другом, четвртм и петом изреке, а жалбе тужиоца, туженог и умешача на страни туженог одбијене као неосноване. Истом пресудом одбијени су и захтеви тужиоца, туженог и умешача на страни туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио посебну ревизију у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20) - у даљем тексту: ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). У ставу 2. истог члана прописано је да о дозвољености и основности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору постоји потреба за одлучивањем о ревизији предвиђеној наведеном одредбом (посебна ревизија), ради уједначавања судске праксе имајући у виду другачију судску праксу у истој правној ситуацији изражену у пресудама Врховног касационог суда на које је ревидент указао.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог на неодређено време. Умешач у овој парници је Град Панчево као оснивач туженог. У истом периоду послодавац је накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора исплаћивао запосленима у складу са уговором о раду и то накнаду трошкова за исхрану у току рада у износу од 3.500,00 динара бруто за пуно радно време, и регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 897,00 динара бруто месечно. Износи досуђени тужиоцу представљају разлику између накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора обрачунате у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике („Службени гласник РС” бр. 27/15 од 18.03.2015. године, ступио на снагу 26.03.2015. године) и Посебним колективним уговором за јавна и јавно комунално предузеће града Панчева („Службени гласник РС” бр. 59/2015) и накнаде тих трошкова исплаћених тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу обрачуна туженог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући члан 118. став 1. тач. 5. и 6, члана 246. ст. 1. и 2. и чл. 256. и 254. Закона о раду, чл. 4. и 9. ст. 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, правила из одредби чл. 60, 65. и 66. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и одредбе члана 84. Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунална предузећа Града Панчева, оценили да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у складу са посебним колективним уговорима и да се правила из члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других јавних примања код корисника јавних средстава не односе на накнаду за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора. Стога су као основан усвојили постављени тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови на правилно утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС”, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године) прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност

бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђена у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим наведеног закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом се сматрају примања из радног односа као што је, између осталог, и накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате.

Због тога су по схватању Врховног касационог суда одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава ништаве и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен, као неоснован.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Према коначном успеху туженог у спору, туженом применом чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду опредељених трошкова првостепеног, другостепеног и ревизијског поступка и то право на накнаду трошкова за састав одговора на тужбу у износу од 9.000,00 динара, за састав једног образложеног поднеска у износу од 9.000,00 динара, за заступање туженог од стране адвоката на три одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, за таксу на одговор на тужбу у износу од 6.150,25 динар, за састав жалбе у износу од 18.000,00 динара и таксе на жалбу и на одлуку по жалби у износу од по 12.300,50 динара, за састав ревизије у износу од 27.000,00 динара, за таксу на ревизију и на ревизијску одлуку у износу од по 10.494,08 динара, што све укупно износи 256.939,16 динара, све одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифи из Закона о судским таксама, због чега је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић